

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Reformen skydd mot olyckor – en uppföljning med förslag till utveckling, Ds 2009:47 (Ert dnr Fö2009/1961/SSK)

Rapporten har visserligen inte remitterats till Civilförsvarsförbundet, men eftersom förbundet så sent som igår blev medvetet om remissen passar vi på att lämna följande synpunkter och kommentarer.

3 Olycks- och skadeutvecklingen

Utvecklingen av de allvarliga olyckorna hade i Sverige en positiv utveckling fram till mitten av 1990-talet. Därefter är trenden återigen uppåtgående. Fallolyckor och förgiftningar, är enligt MSB, förklaringen till det negativa trendbrottet.

Civilförsvarsförbundet har länge efterlyst en helhetssyn på olycksriskerna, där samhällets motåtgärder fokuserar på de vanligaste olyckorna av allvarlig karaktär.

7 Sammanfattande slutsatser och förslag till åtgärder

Bland allmänheten tror fyra av fem svenskar att det är trafiken som är den vanligaste orsaken till allvarliga olyckor. På den politiska nivån tenderar insatserna att vara händelsestyrda. Ingetdera av detta är eftersträvansvärt i sammanhanget av insatser för att motverka allvarliga olyckor i samhället. Utgå i stället från de verkliga problemen.

Idag råder det en påtaglig obalans mellan åtgärder mot allvarliga olyckor i vardagen och de åtgärder som vidtas för att begränsa konsekvenserna av mer sällan förekommande händelser – kriser på samhällsnivå. Över tid förolyckas betydligt fler människor i vardagen än i kriser på samhällsnivå.

Försvarsberedningen skrev redan år 2001 i rapporten *Ny struktur för ökad säkerhet – Nätverksförsvar och krishantering* (Ds 2001:44) följande:

”Hotbilden uppvisar givetvis skillnader men konsekvenserna av olika skador blir ofta desamma oavsett om det har uppstått genom avsiktliga åtgärder eller som en följd av olyckor, slarv eller okunnighet. Av detta följer också att de direkta motåtgärderna blir likartade.”

Det behövs, vilket föreslås i rapporten och som Civilförsvarsförbundet också tillstyrker, en långsiktig för att med rimliga medel ytterligare öka säkerheten i det i många avseenden redan säkra Sverige. Civilförsvarsförbundet anser det nödvändigt att den strategin omfattar hela samhället och inte enbart staten och kommunerna. Skälet till detta är följande. Ingen kan göra allt, men alla kan göra något. Civilförsvarsförbundet anser att det är ansvariga

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax
Box 2034 169 02 Solna	Ekensbergsvägen 128, 7 tr Sundbyberg	Tel vx: 08-629 63 60 Direkt: 08-629 63 75 Mobil: 070-647 60 95 E-post: anders.m.johansson@civil.se Hemsida: www.civil.se	08-629 63 83

samhällsorgans förmåga att använda hela samhällets resurser som mer än något annat ger samhället möjligheter att med rimliga medel skydda och rädda liv och hälsa, egendom och miljö.

Allmänheten är en underskattad resurs i sammanhanget. I stället för att, som idag, arbeta med sektoriella, från varandra ofta avgränsade insatser – inte sällan av kampanjkaraktär med kortsiktiga effekter – bör inriktningen vara att långsiktigt stödja den enskilde att utveckla ett eget riskmedvetande, utan inslag av skrämpropaganda eller förmaningar. Civilförsvarsförbundet har goda erfarenheter av detta och ställer självklart den erfarenheten till förfogande.

Ur ett medborgarperspektiv är förslaget om bildandet av s.k. trygghetsstyrkor intressant, särskilt för de som bor i lands- och glesbygdsmiljöer. Civilförsvarsförbundet tillstyrker därför sådan försöksverksamhet. Förbundet gör den bedömningen, att försökets möjligheter att nå bra resultat ökar om trygghetsstyrkorna organiseras vid sidan av nuvarande strukturer för polisen och räddningstjänst, eftersom dessa präglas av stark yrkestillhörighet.

Med vänliga hälsningar

CIVILFÖRSVARSFÖRBUNDET

Anders M. Johansson
Generalsekreterare